

resultat i Hongkong er stadig usikkert, og et forhandlingssammenbrud kan ikke udelukkes.

Der er meget på spil. Lige nu er det en målsætning i sig selv, at forhandlingerne i WTO ikke afspores i Hongkong med dertil hørende efterfølgende krise for det multilaterale handelssystem, sådan som udenrigsministeren netop beskrev det.

Den største udfordring i Dohaforhandlingerne er i øjeblikket landbrugsområdet. Tidligere frihandelsrunder har ikke ført til væsentlige liberaliseringer på landbrugsområdet, så der er nok at tage fat på.

Som udviklingsminister vil jeg gerne understrege, at liberaliseringer på landbrugsområdet er afgørende for, at liberaliseringerne reelt vil føre til en bæredygtig udvikling i de fattigste lande, økonomisk, socialt og miljømæssigt. I udviklingslandene er landbrug den altdominerende sektor. Det ses tydeligt, når man rejser rundt i Afrika; landbrug repræsenterer gennemsnitligt omkring 40 pct. af bruttonationalproduktet og 35 pct. af eksporten, og landbrug beskæftiger mellem 50 og 70 pct. af befolkningen.

Kl. 14.00

Verdensbankens beregninger har vist, at gevinsterne ved et udviklingsvenligt resultat af Doharunden langt overvejende vil komme fra landbrug, og især udviklingslandene vil høste de største fordele ved liberaliseringer på landbrugsområdet, liberaliseringer, der både skal omfatte reduktion af landbrugsstøtten og øget markedsadgang.

Som et af de mest handelsliberale og udviklingsvenlige lande i EU presser Danmark på for hurtigst mulig reduktion af handelsforvridende støtteordninger i ilandene. De nye udspil fra USA og EU har gødet grunden for en global sænkning af den handelsforvridende interne støtte og på længere sigt fuld afvikling. EU har også lagt op til parallel udfasning af alle handelsforvridende eksportstøtteordninger.

Regeringen vil arbejde for, at der i Hongkong opnås enighed om en fast termin for udfasning af alle eksportstøtteordninger, og at udfasningen skal være gennemført senest 5 år efter Doharundens ikrafttræden. Det vil dog bl.a. kræve amerikansk vilje til at matche det tilbud om udfasning, som EU fremsatte sidste sommer.

Et godt eksempel på handelsforvridende støtte er bomuld. Bomuldsproducenter i USA og EU modtager store produktionstilskud, der reelt holder verdensmarkedsprisen nede og gør udviklingslandenes bomuldsproduktion til en un-

derskudsforretning. Det er et klassisk eksempel på, at markedet ikke kan fungere som regulator, når produktionsstøtte forhindrer udnyttelse af landenes komparative fordele. Fra dansk side gør vi, hvad vi kan for at få afviklet denne handelsforvridende støtte.

Sammen med ligesindede lande støtter vi f.eks. de vestafrikanske bomuldsproducerende lande i deres forsøg på at sætte deres særligt vanskelige situation på WTO-dagsordenen, og vi bruger samtidig den danske udviklingsbi-stand på mere utraditionel vis til at støtte op om indsatsen; f.eks. hjælper Danmark med at styrke de fattigste landes forhandlingskapacitet ved WTO i Genève. Mange af dem må klare sig med en enkelt forhandler, der skal dække et væld af møder om ofte komplicerede tekniske emner. Vi støtter også en organisation, der yder hjælp i form af baggrundsinformation til forhandlerne, og vi støtter en institution i Genève, der yder retshjælp til udviklingslande, der indgår i tvister i WTO-systemet.

For mig er der ikke nogen tvivl om, at international handel kan blive en vækstmotor, hvis udviklingslandene får mulighed for at udnytte globaliseringens potentiale. Det kræver øget adgang til markederne i Nord, men også til de mere velstillede lande i Syd, og det kræver forbedringer af de indviklede og restriktive oprindelsesregler, som EU og andre industrialiserede præferencerordninger er præget af.

EU er Afrikas vigtigste handelspartner, og EU's handelspolitik er derfor af helt afgørende betydning for den økonomiske udvikling i Afrika. »Alt undtagen våben«-initiativet har givet EU en global førerposition i sammenkædningen af handel og udvikling. Aftalen giver de mindst udviklede lande told- og kvotefri adgang til EU's marked.

USA har også en præferenceordning for Afrika, der med småjusteringer og politisk vilje kan udbygges til at modsvare »Alt undtagen våben«-initiativet.

Lad mig give et eksempel på forskellene mellem EU's og de amerikanske ordninger, der begge principielt giver told- og kvotefri markedsadgang for de mindst udviklede afrikanske lande. Håndtasker og lædervarer fra Tanzania kan indføres told- og kvotefrit i EU. Under den amerikanske præferenceordning har tanzaniske tasker principielt også fri markedsadgang, men her gælder en række undtagelser. De tanzaniske tasker pålægges toldsatser på mellem 5 og 10 pct.,